Indeks: 272816

Kurs: Systemy Operacyjne 2 [P]

Prowadzący: Inż. Damian Raczkowski

Problem Jedzących Filozofów

Spis treści:

- 1.Wstęp omówienie projektu
- 2.Sposób kompilacji
- 3. Działanie programu podstawowe funkcjonalności i struktury
- 4.Omówienie kodu Mechanizmy synchronizacji
- 5.Podsumowanie i wnioski
- 6.Źródła

1.Wstęp

Problem jedzących filozofów to klasyczny problem optymalizacyjny, który polega na odpowiedniej synchronizacji wątków i zabezpieczeniu sekcji krytycznych. Celem projektu jest stworzenie programu, który unika występowania wyścigów wątków (race condition), czyli wykorzystania sekcji krytycznych przez różne wątki oraz jest odpory na zakleszczenie (deadlock) czyli niepożądane zablokowanie zasobów. Program symuluje problem jedzących filozofów.

2. Sposób kompilacji

Plik uruchom_skrypt.sh należy umieścić w tym samym katalogu co plik .cpp, należy nadać mu prawo do wykonywania za pomocą komendy chmod +x uruchom_skrypt.sh, następnie należy go uruchomić za pomocą komendy bash uruchom_skrypt.sh.

Zostanie także utworzony plik wykonywalny o takiej samej nazwie co plik .cpp i należy go uruchomić poleceniem ./Problem5Filozofów

3. Działanie programu

void philosopher(int id) – funkcja jako argument przyjmuje id filozofa, symuluje działania filozofa, wywołuje funkcje aquire_forks() oraz put_forks(). Każdy filozof reprezentuje wątki.

std::vector<std::mutex> forks(NUM_PHILOSOPHERS); - vector forks reprezentuje widelce, które są mutexami, ponieważ stanowią główną sekcję krytyczną programu.

std::counting_semaphore<NUM_PERMITS> eating_permit(NUM_PERMITS); - to semafor, który
ogranicza liczbę jedzących filozofów.w

bool acquire_forks(int id) – funkcja ma na celu wykonanie próby uzyskania widelców, zwraca wartości true lub false. Jeżeli filozof uzyska 2 widelce funkcja zwraca true, jeżeli nie to false. Zwracane komunikaty zależą od wyniku uzyskania widelców. W przypadku gdy filozof uzyska obydwa widelce to wtedy je przez 5 sekund, jeżeli nie może uzyskać żadnego to zaczyna ponownie myśleć.

void put_forks(int id) – funkcja zostaje wykonana tylko i wyłącznie w przypadku gdy funkcja acquire_forks() zwróciła wartość true. Symuluje odłożenie widelców przez filozofa, po czym filozof zaczyna myśleć przez losowy odstęp czasu.

4. Mechanizmy synchronizacji

Każdy **filozof reprezentuje wątki**. W celu zabezpieczenia sekcji krytycznych oraz niedopuszczeniu do zakleszczenia zostały zastosowane następujące mechanizmy:

- Losowy czas wybudzania wątków w celu symulacji działania rzeczywistego systemu oraz zabezpieczeniu przed możliwym zakleszczeniem wynikającym z braku dostępnych widelców.
- Zastosowanie semafora aby ograniczyć liczbę jedzących filozofów o połowę w
  połączeniu z losowym czasem wybudzania, ograniczenie redukuje ryzyko
  zakleszczenia, ponieważ zapewnia, że nie wszyscy filozofowie będą próbować
  jeść jednocześnie.
- Zastosowanie dodatkowej tablicy forks_locked(), która zapisuje czy dany widelec
  jest wykorzystywany, w przypadku gdy filozof nie może uzyskać 2 widelców
  zaczyna ponownie myśleć. Zapobiega to przetrzymywaniu widelca przez filozofa
  przez dłuższy okres czasu.
- Zabezpieczenie sekcji krytycznych vetora forks oraz tablicy forks_locked() przed jedoczesnym dostępem za pomocą mutexów.
- Zabezpieczenie mutexem drukowania na konsolę komend std::cout w celu synchronizacji wyjść.

4.1. Dodatkowe informacje:

W danym momencie **filozof może myśleć, jeść albo zakończyć jedzenie** dla każdego z tych stanów jest wyświetlany stosowny komunikat. Komunikaty są wyświetlane w **przypadkach inicjalizacji wątków oraz zmiany stanów filozofa**.

Filozof je przez określony czas **5 sekund**, a myśli w losowym przedziale czasu od **1 sekundy do 15 sekund**.

Symulacja trwa przez **60 sekund**, ale filozofowie **mogą jeszcze zakończyć swoje aktualne czynności** przed zamknięciem programu (np. kończą jeść, jeśli już zaczęli).

5. Podsumowanie i wnioski

Program spełnia założenia projektowe. Przeprowadzone testy wykazały jego poprawne działanie **Wątki są odpowiednio synchronizowane, dostęp do sekcji krytycznych jest zabezpieczony oraz nie występuje problem deadlock.** Program został także uruchamiany dla większej liczby filozofów, jednakże nie polecam ustawiać liczby filozofów na 1 000 000, ponieważ doprowadziło to do kompletnego zawieszenia systemu. Dzięki wykorzystaniu mechanizmu synchronizacji wyjść komunikaty są czytelne.

Lista forks_locked() została dodana ze względu na niepoprawne działania metody try_lock(), która powodowała błędy. Działanie listy jest przemyślane w ten sposób, że gdy filozof uzyskuje dostęp do widelców najpierw oznacza je w liście jako zablokowane, a potem je bierze. W przypadku odkładania widelców najpierw je odkłada, a potem zostają oznaczone jako dostępne na liście.

Ze względu na to, że w programie została zastosowana losowość, problem zagłodzenie wątków nie powinien być niepokojący.

W kodzie można także zauważyć patent, który był wykorzystywany aby filozof najpierw zabierał widelec z wyższym id, ale po dodaniu listy widelców ten sposób nie ma większego wpływu na działanie programu.

6.Źródła

https://4programmers.net/Forum/C_i_C++/323201-program_problem_pieciu_filozofow

https://pl.wikipedia.org/wiki/Problem_ucztuj%C4%85cych_filozof%C3%B3w

https://pl.wikipedia.org/wiki/Problem_wzajemnego_wykluczania

https://pl.wikipedia.org/wiki/Semafor_(informatyka)

https://cpp0x.pl/dokumentacja/standard-C++11/mutex/1419

https://www.modernescpp.com/index.php/semaphores-in-c-20/

https://www.geeksforgeeks.org/dining-philosophers-problem/

https://www.geeksforgeeks.org/thread-functions-in-c-c/